

Trh práce a politika zaměstnanosti

Trh práce a nezaměstnanost ve
vývoji ekonomického myšlení

Zuzana Hrdličková

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.1 Předklasické období:

Vlastnictví soukromé nebo společné?

Platón – Dvě třídy: **Pracující** => **soukromé vlastnictví**

Vládci => **společné vlastnictví**

Aristoteles institut soukromého vlastnictví

Římané institut soukromého vlastnictví

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.2 Trh práce v systému klasické politické ekonomie:

Mzdový fond a existenční minimum ve Smithově ekonomii

Velikost zaměstnanosti je v klasickém paradigmatu funkcí mzdového fondu.

***Mzda:** rozlišení na její přirozenou výši (existenční minimum) tržní mzdu (ovlivňována poptávkou po práci)*

D. Ricardo

Mzdový zákon

Nezaměstnanost

J.S. Mill

Konkurence mezi spotřebou a mzdovým fondem

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.3 Marginalistická revoluce a neoklasická ekonomie trhu práce:

W.H. Gossen

Koncept mezní újmy z práce: třetí Gossenův zákon

$$MUW = MDL$$

J. von Thunen

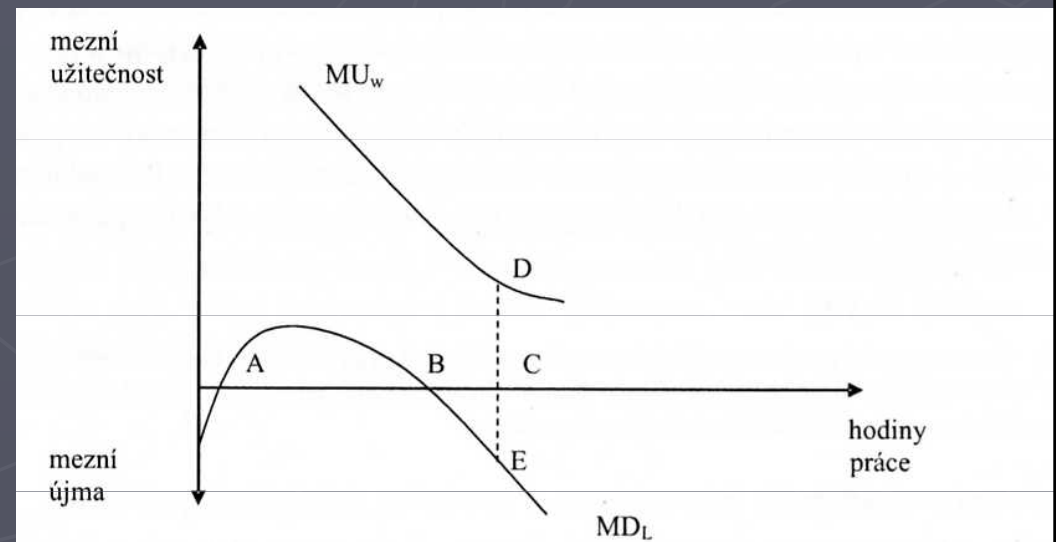
Princip mezní produktivity

W.S. Jevonson

Teorie mzdy

A. Marshall

Poptávka po práci

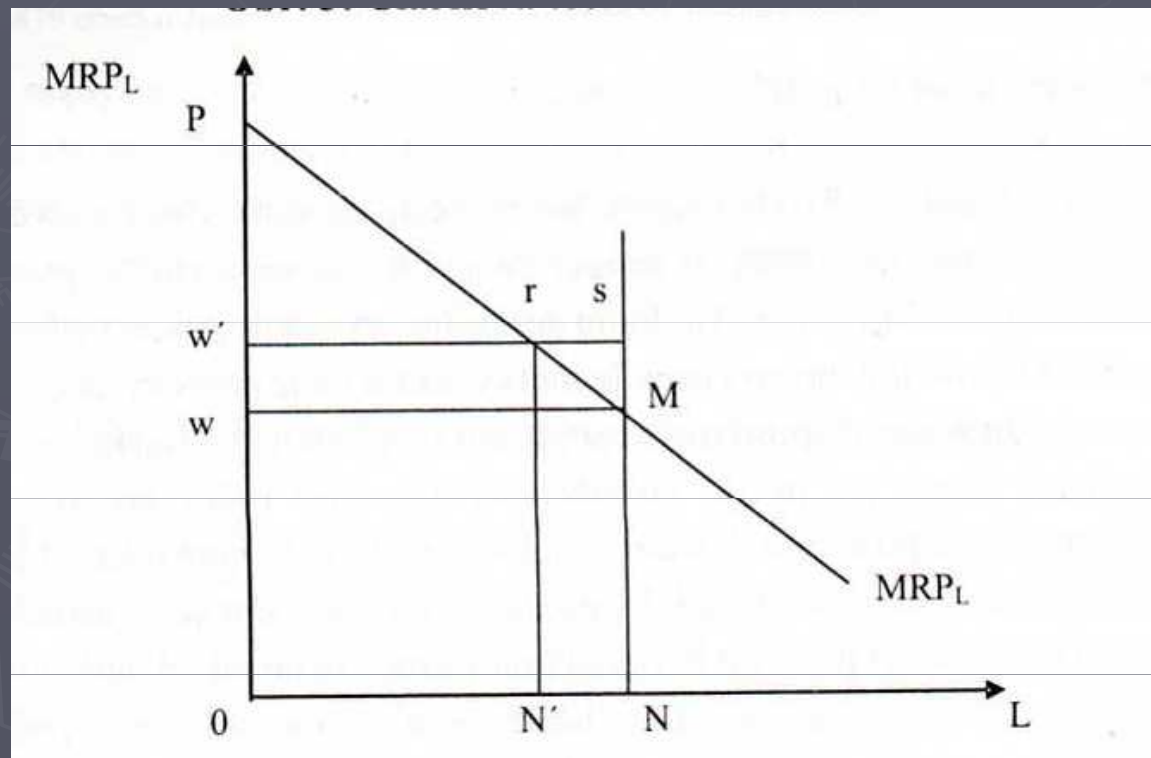
Rozhodování o nabízeném množství práce

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.3 Marginalistická revoluce a neoklasická ekonomie trhu práce:

J.B Clark:

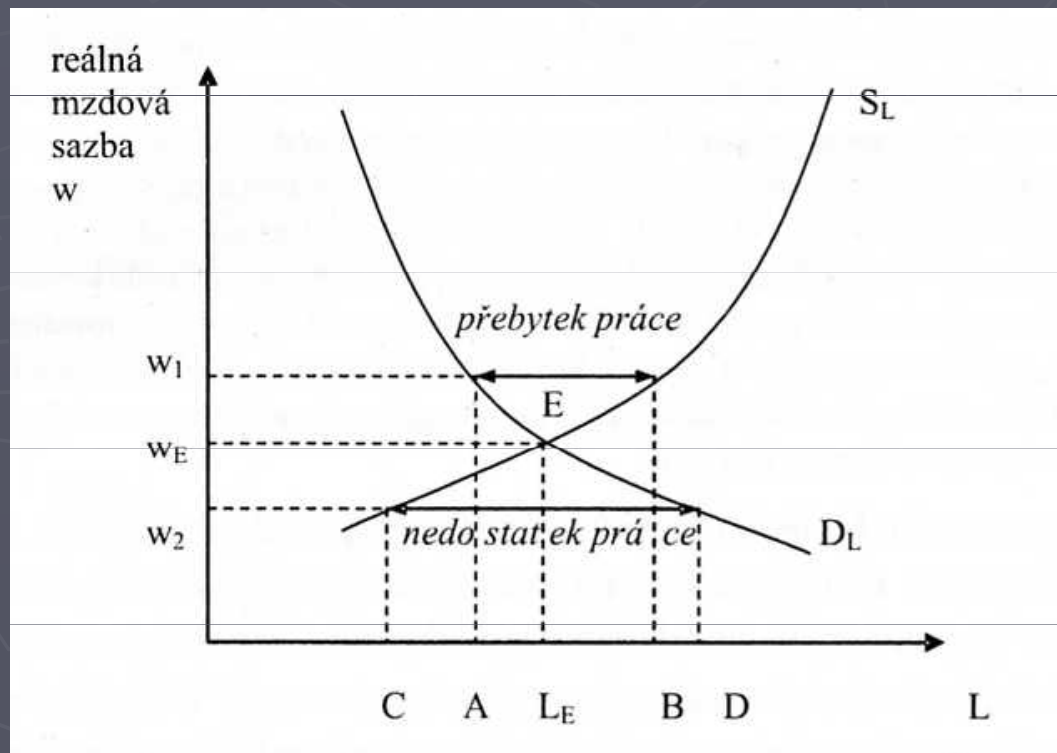
teorie rozdělování na principu teorie mezní produktivity

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.3 Marginalistická revoluce a neoklasická ekonomie trhu práce:

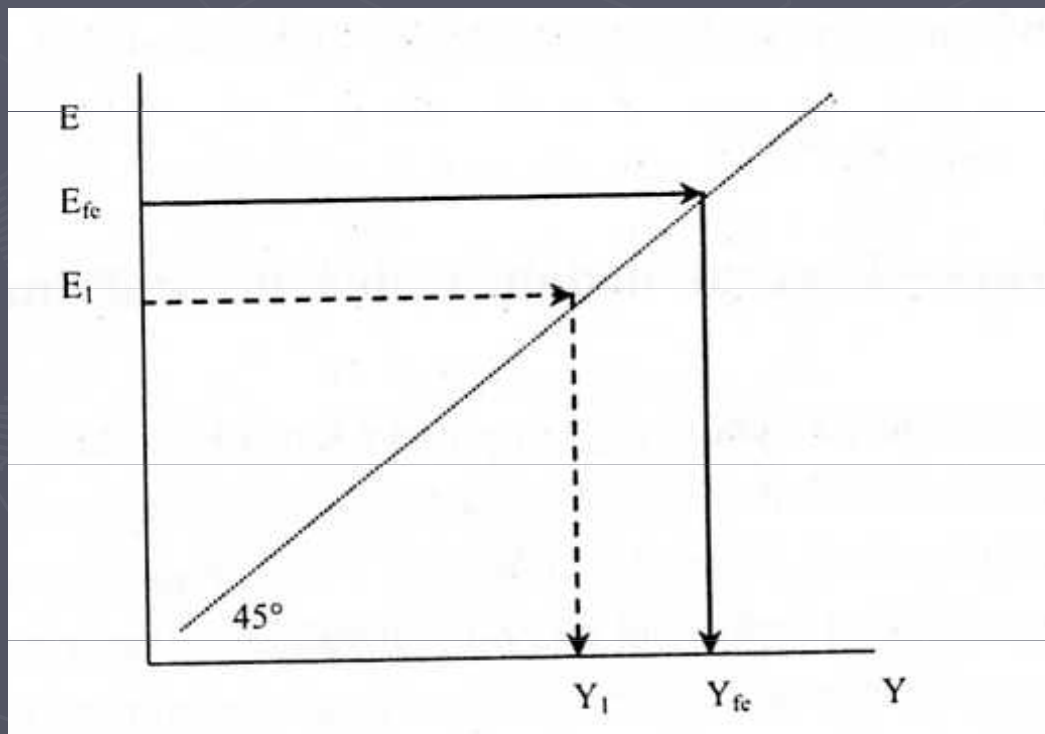
Neoklasický trh práce – koncept dobrovolné nezaměstnanosti

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.4 J.M.Keynes – koncept nedobrovolné nezaměstnanosti:

- Obecná teorie zaměstnanosti, úroku a peněz
- Nezaměstnanost je způsobena nedostatečnou efektivní poptávkou spjatou s nízkými podmínkami k investicím

Vliv efektivní poptávky na národní důchod a nezaměstnanost

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.4 J.M.Keynes – koncept nedobrovolné nezaměstnanosti:

Keynesova kritika neoklasické teorie zaměstnanosti

Nabídka práce nezáleží na reálných mzdách, ale na nominálních mzdách

Neokeynsovská interpretace Keynesovy teorie - úplný keynesovský model a nedobrovolná zaměstnanost

1. Nepružnost nominálních mezd směrem dolů
2. Past na likviditu
3. Necitlivost na úrokovou míru

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.6 Nová Keynesovská makroekonomie

Proč existují mzdové nepružnosti:

K vysvětlení používá mikroekonomickou teorii fungování nedokonale konkurenčního trhu práce

Teorie explicitních mezd

Teorie implicitních mezd

Teorie efektivnostních mezd

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.7 Trh práce v rakouské ekonomii:

Dvě hlavní překážky efektivního fungování trhu práce:

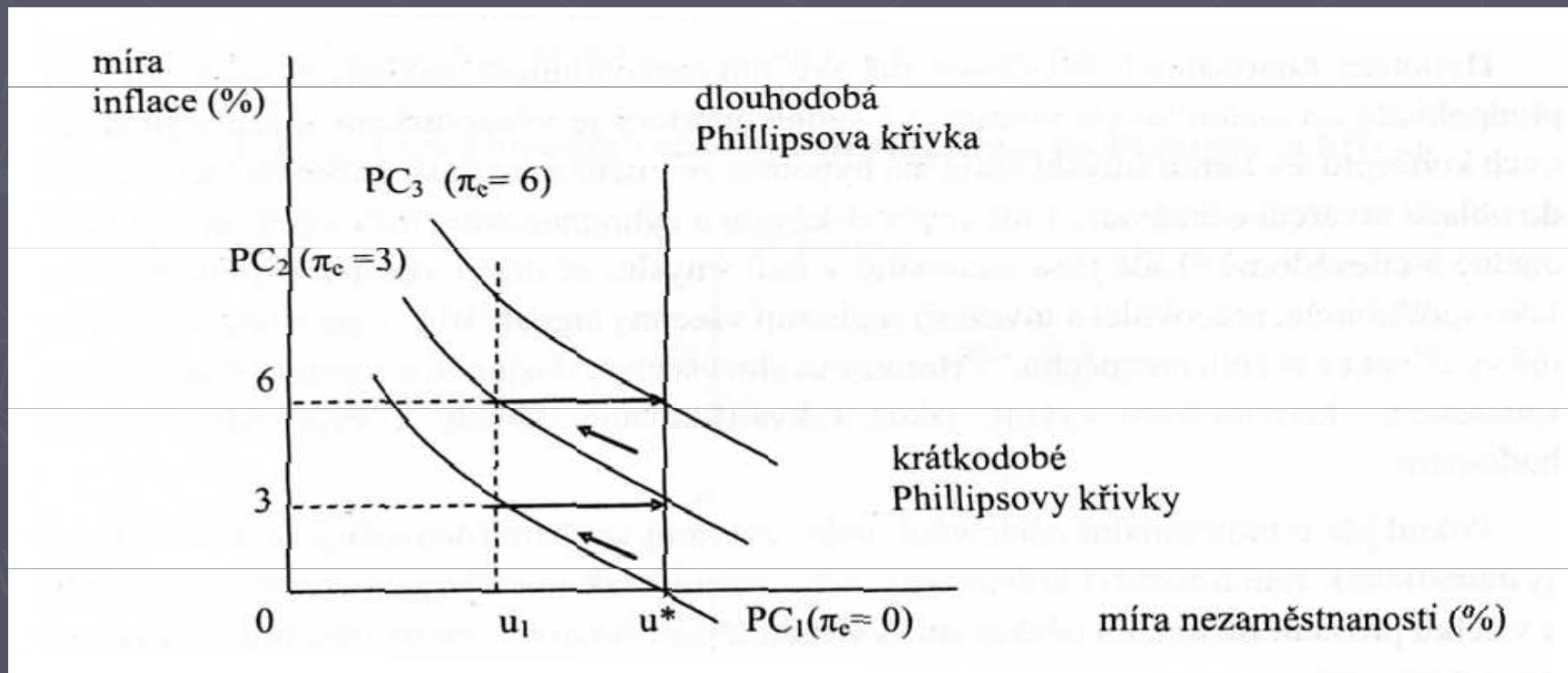
1. Zásahy státu do výše mezd
2. Činnost odborů monopolizující nabídku práce

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.8 Monetaristická koncepce trhu práce: revitalizace tržních sil

M. Friedman

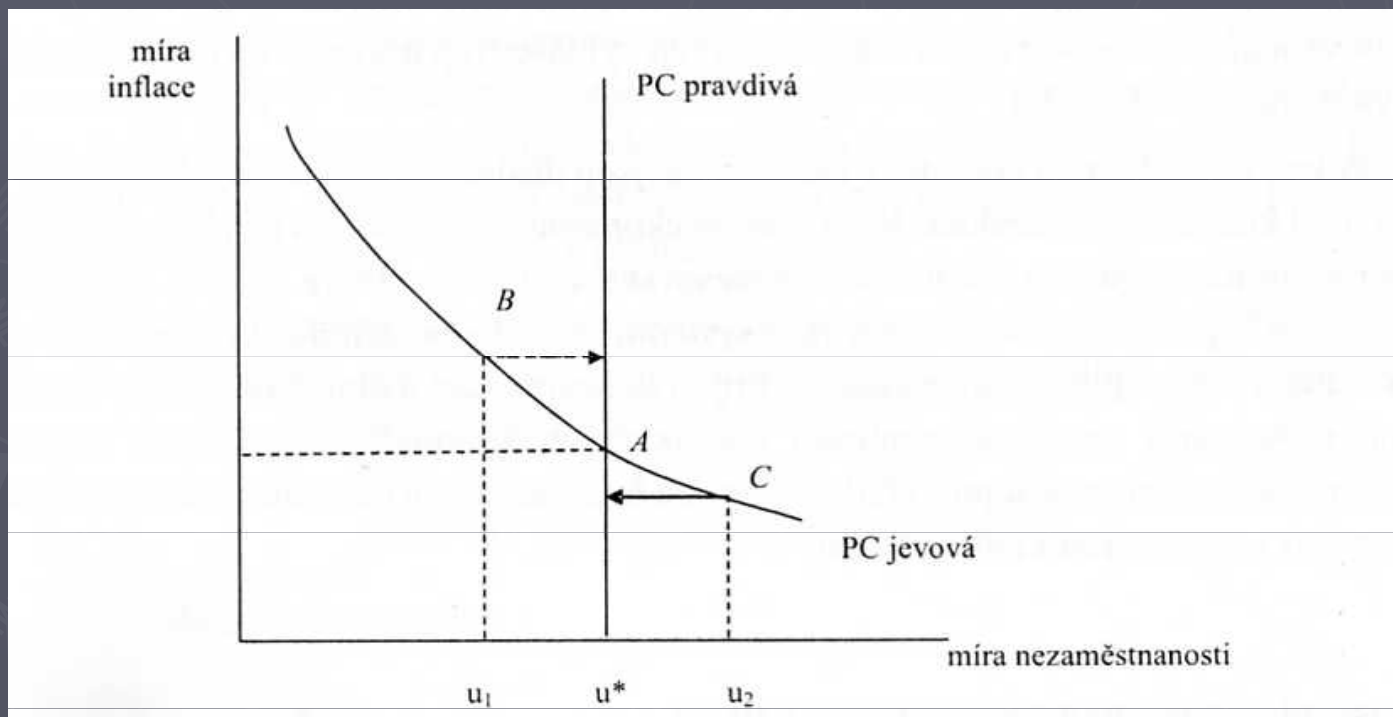
Nově definované ekonomické kategorie - přirozená míra nezaměstnanosti a adaptivní očekávání

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.9 Nová klasická makroekonomie: hypotéza racionálního očekávání

Ekonomika bude dlouhodobě generovat přirozenou míru nezaměstnanosti

Aplikace hypotézy racionálních očekávání na Phillipsovu křivku

4. Trh práce a nezaměstnanost ve vývoji ekonomického myšlení

4.10 Ekonomie strany nabídky:

Vysoké mezní daňové sazby vedou k poklesu S_L

